

MØTEREFERAT

Sak

Kundeforum for balanseavregningen – 21.okt 2020

Møteleder

Philippe Sørensen

Møtedato/Sted

21.okt 2020/ Teams

Deltakere

Philippe Sørensen – Statkraft Energi AS**Bård Mageli – Markedskraft AS****Tone Lindgreen – Skagerak Energi****Roald Skaar – Hafslund E-CO Vannkraft AS****Hilde N Seppola – Eidsiva Nett****Trond Marthinsen – Lyse Produksjon****Lars Ellingsgard – Hafslund Nett AS****Espen Fjeld – Energi Salg Norge AS****Uy Tran – NVE****Kristian Bernseter – Statnett SF****Morten Torgalsbøen – Statnett SF****Eigil Gjelsvik – Elhub AS****Henrik Simonsen – Elhub AS**

Møtereferent

Morten Torgalsbøen

Dokumentet sendes til

Møtets deltakere i tillegg til publikasjon på Statnetts internetsider

Neste møte: tidspunkt og sted

Feb 2021, Teams

Dato

27.10.2020

1) Godkjenning av dagsorden

Forslag til agenda ble godkjent

2) Kommentarer til referat fra forrige møte

Møtereferat ble godkjent

3) Elhub

a) Status

Gjennomgang av månedsrapporten for september, med fokus på vellykket bytte av driftsleverandør og at Elhub har overtatt drift og videreutvikling av applikasjonen. Korrekt sluttbrukerinformasjon er avgjørende for utførelse av markedsprosessene.

Kraftleverandørene har fått verktøy for å følge dette opp og antall markedsprosesser som må reverseres er nedadgående. Kompletthet på D+1 er rekordhøy og D+5 har stabilisert seg på et høyt nivå.

b) Datakvalitet på måleverdier

Dagens krav blir i hovedsak nådd, men det er litt mangler for produksjon og utveksling. Dette resulterer i at antall MGA i ubalanse på D+2 og D+4 er høyere enn ønskelig. Kundeforum peker på at noe av årsaken kan være at innhenting feiler når flere aktører kontakter samme måler samtidig og at man for utveksling kan være avhengig av måleverdier fra motpart. Det ble presentert et ønske om at begge parter på en utveksling skal ha anledning til å rapportere til Elhub. Dette spilles videre til Elhub brukerforum.

Det ble også en diskusjon om hvordan kvalitetsindikatorene skal benyttes, f.eks for dummykanaler som ikke har måleverdier og målepunkt som har beregnede verdier. Dette tas også videre i Elhub brukerforum

Data fra Elhub, fra Elhub direkte eller via eSett, er sentralt for anmelding. Fra de balanseansvarlige ble det presisert at det er D+2 verdiene som har høyest fokus for dem. Dette er verdier hvor det er ansett å være realistisk å få en kvalitet som egner seg for prognoser. Kundeforum hadde ikke forslag til spesifikke kvalitetskrav for 2021.

4) **Kostnadsallokering og gebyrer 2021**

Å drifte fremtidens kraftsystem krever at Statnett investerer i automatiserte løsninger. Kostnaden for balansering øker, blant annet som en følge av økt andel uregulerbar produksjon og økende utveksling ut av Norden. Statnett er av den oppfatning at de som forårsaker kostnaden eller henter ut gevinstene i større grad skal være med å betale. I tråd med dette er det bestemt at kostnader for aFRR og en andel av kostnader relatert NBM allokeres ubalanseoppgjøret. Dette innebærer en økt harmonisering av prinsipper for kostnadsallokering i Norden.

Med dette øker kostnadsgrunnlaget som ligger til grunn for gebyrfastsettelsen i balanseavregningen betydelig. Avregningsansvarlig presenterte nye gebyrsatser for 2021 og prognose for 2022. Basert på argumentasjonen om at de som forårsaker kostnadene i større grad bør betale, kommer den største økningen på ubalansegebyret, men også volumgebyrene på forbruk og produksjon øker noe.

Kundeforum støtter det grunnleggende prinsippet om at de som forårsaker kostnadene også skal dekke de. Kundeforum setter pris på at avregningsansvarlig er transparent i hvordan man ser for seg gebyrutviklingen. Fremtidige endringer i avregningsmodellen som overgang til 15 minutters oppløsning og endret prisfastsettelse av ubalanseprisen, vil medføre at fordelingen mellom gebyrene må revurderes.

5) **Overgang til én balanse / én-pris**

Statnett presenterte et NBM dokument publisert 09.10.2020 som beskriver den felles nordiske modellen for ubalanseoppgjør basert på en pris og en posisjon (Single Price Single Position) som skal innføres 01.11.2021. Hovedinnholdet er at balanseavregningen vil bestå av én balanse avregnet til én-pris. Dette vil følges opp med tiltak for å sikre at de balanseansvarlige fremdeles planlegger seg i balanse og følger sine produksjonsplaner. Det ble også presentert at volumgebyrene for produksjon og forbruk slås sammen til ett volumgebyr fra samme tid. Statnett oppfordrer aktørene til å gi innspill på dokumentet innen 20.11.2020

Som et ledd i arbeidet med ny avregningsmodell skal det vurderes endringer i ubalansegebyret. Det kan f.eks resultere i et felles nordisk nivå på gebyret eller en harmonisert maks- og minimumsgrense. Det kan være hensiktsmessig med en harmonisering for å redusere det økonomiske insentivet for å flytte ubalanser til land hvor gebyret er lavere ved hjelp av intradagsmarkedet. Et harmonisert gebyr vil på den annen side gi ulike insentiver til å holde balansen siden prisbildet er ulikt. Kundeforum foretrekker et harmonisert gebyr, men anerkjenner at det vil være en utfordring å definere hva som er riktig nivå.

6) **eSett**

a) Status

eSett opplever stabil og god drift til tross for koronapandemien. Både drift og prosjekter går som normalt. Av den senere tids milepæler ble det lagt vekt på at eSett har overtatt oppgjør for kapasitetsbetaling i Danmark, Online Service har fått en offentlig del med overordnet informasjon og at arbeidet med å flytte avregningssystemene til ny driftsleverandør er godt i gang.

b) Hvordan skal BRP få korrekt informasjon om leverandørbytter for oppdatering av prognoser? Statnett har mottatt en forespørsel om det er mulig å informere BRP om når en kraftproduksjon er på vei ut av porteføljen. Dette for å sikre korrekt anmelding. Statnett er kjent med at tilsvarende problemstilling også gjelder for forbruk og ønsket kundeforum sin generelle oppfatning av utfordringen og forslag til tiltak. Kundeforum kjenner seg igjen i utfordringen, men ser ingen åpenbare løsninger for hvordan dette kan forbedres da

regelverket stiller strenge krav til distanse mellom rollen som kraftleverandør og balanseansvarlig.

c) Strukturdataendringer

eSett har sett på en fil med strukturdata for forbruk som er tilgjengelig for nettselskap og om den også kan tilgjengeliggjøres for de balanseansvarlige. Dette skal være mulig og eSett vil foreslå dette i neste eSett Customer Committee. Kundeforum stiller seg positive til forslaget.

d) Kommunikasjon av systemendringer

Det har i den senere tid blitt gjennomført noen tekniske endringer som nok ikke har vært godt nok kommunisert fra Elhub og eSett. Det er viktig at informasjon tilgjengeliggjøres i tilstrekkelig tid før endringen slik at nødvendige tilpasninger kan gjøres i aktørenes systemer. Dette tar vi med oss med tanke på fremtidige endringer.

Det ble diskutert hvilken relasjon Statnett/eSett/Elhub skal ha til systemleverandørene og om det er naturlig at man tar et tydeligere ansvar. Avregningsansvarlig mener det må være aktørene selv som definerer hvilken funksjonalitet de trenger og er ansvarlig for at systemene er oppdatert. Så må selvfølgelig Statnett/eSett/Elhub sikre at god informasjon gis og tilstrekkelig tid i forkant.

eSett informerer i dag kun via sitt nyhetsbrev om kommende endringer. Statnett stilte spørsmål om dette er tilstrekkelig og fikk ingen innvendinger mot dette.

7) Eventuelt

Ingen saker

8) Neste møte: dato og forslag til tema

Kundeforum foreslår at neste møte legges til februar. Statnett foreslår dato som hensyntar vinterferieuker.